

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, fattes Lovforslagets Overgang til 2den Behandling under Afstemning og

vedtoges enstemmig med 78 Stemmer.

J. A. Hansen: Jeg foreslaar, at der angaaende dette Lovforslag nedfattes et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Da Ingen begjærede at udtale sig om dette Forslag eller stillede noget andet Forslag, gif man til Afstemning, hvorved J. A. Hansens ovennævnte Forslag

vedtoges enstemmig med 83 Stemmer.

Man gif derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af „Forslag til Lov om Bortfalg af Sorder, som ere henlagte til Præsteembederne i Folkekirken.“

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1977 ff.)

Winther: Da jeg tillod mig at indbringe dette Forslag heri Thinget, gjorde jeg opmærksom paa, at det er udarbejdet af et ifjor nedsat Udvalg, som gif ud fra den Forudsætning, at det, hvis man ikke kunde faae den hele Reform gennemført, vilde være klogt at foretage en Reform af et enkelt Punkt, naar der var et saadant, hvorom der i det Hele var Enighed mellem de interesserede Parter, og det er netop Tilfældet her. Naar man sammenligner de Bestemmelser i det Lovforslag, vi nylig behandlede, der angaa det her omhandlede Forhold, med det foreliggende Lovforslag, vil man finde, at der ikke er stor Forskjel. Den eneste egentlige Forskjel bestaar i, at det i det Lovforslag, jeg har indbragt, ligesom er paabudt, at den Del af Præstegaardsjorderne, der sælges, skal udparcelleres i mindre Dele, medens det i Regjeringsforslaget henstilles som en fri Sag, om Præstegaardenes overfyldende Jord udstyffes eller sælges i Sammenhæng. Saavidt jeg kan se, er dette den eneste Forskjel, og det kan jo ikke være noget aldeles Afgjørende med Hensyn til denne Sag. Jeg har indbragt dette Forslag som en Slags Reserve for det Tilfælde, det skulde vise sig, at Hovedloven, som behandler den hele Sag, ikke skulde blive vedtagen. I saa Fald vil jeg tilraade Thinget at gjøre, hvad det kan, for at faae gennemført denne delvise Reform, som vistnok i mange Henseender har ikke liden Betydning. Jeg finder ikke Anledning til at udtale mig videre herom, navnlig paa Grund af den betydelige Overensstemmelse, der er mellem dette Lovforslag og Regjeringsforslaget, og jeg skal derfor indskrænke mig til dette Par Bemærkninger, med mindre Noget skulde give mig Anledning til yderligere at begjære Ordet.

Udfør: Det Lovforslag, som her foreligger, har jo den Bestemmelse tilfælleds med det af den høitærede Kultusminister forelagte, at en Præstegaard for Fremtiden ikke maa have mere Jord, end at den kan drives med to Heste, og at der kan holdes 4—6 Røer. Jeg vil dog ikke lade Forhandlingen om disse Love gaa til Ende uden at konstaterer, at man, medens man tidligere har beklaget sig over, at Præsterne vare Landbrugere, paa denne Maade næsten tvinger dem til at blive det; thi kan en Præst ikke selv forestaa Driften af en saadan Gaard paa 2 Tønder Hartkorn, vil det være en i økonomisk Henseende saa ufordelagtig Drift som vel mulig. Det er imidlertid egentlig i dette Lovforslags Forskjel fra Ministerens, at det Interessante ligger. Det er nemlig en fortrinlig Illustration af Eighedsbegrebet, at de Sorder, som her skulle bortfælges fra Præstegaardene, kun maa bortfælges i Dele indtil en vis bestemt Størrelse, og tillige, at Ingen maa kunne kjøbe af dette Hartkorn, naar hans samlede Hartkorn derved forøges udover en Tønde. Det er overordentligt hensynsfuldt lige over for de Giere, hvis Sorder ligge rundt om Præstegaarden, og for hvem det, naar Præstegaardens Sorder skulle bortfælges, kunde have en overordentlig stor Interesse at arrondere deres Eiendomme; da det i Regelen vil være Gaardmænd, hvis Lodder støde op til Præstegaardens Sorder — Præstegaarden er sædvanlig den største Gaard i Sognet — ville de i alt Fald ikke kunne have nogen Fornøielse af, hvad der ellers vilde kunne være til saa stor Glæde for Mange. Naar der altsaa tages den Bestemmelse, at der ikke maa sælges i større Partier end indtil en Tønde Hartkorn, og naar der tillige stilles i Udfigt, at Avlsbygningerne ved Præstegaardene om mulig skulle afhændes til dem, der kjøbe Jorden, kan det blive et ret hyggeligt Samliv, der kan opstaa for Præstefamilien med alle de forfjellige smaa Jordbrugere, som faae Ret til Gang i Præstegaarden. — Sluttelig skal jeg kun henlede Opmærksomheden paa den i en Lov om Salg af Præstegaardsjorder ret eiendommelige Bestemmelse, der findes i § 6, som siger: „De Præster, som ansættes, efter at denne Lov er udkommen, ere forpligtede til at finde sig i de Forandringer i deres Embedsindtægter, som en ny Lov mulig maatte bestemme.“ Denne Lovbestemmelse synes at have en særdeles naturlig Plads i en Lov om Afhændelsen af Præstegaardsjorder.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Allerede for et Par Aar siden, da det oprindelige Forslag første Gang viste sig, havde jeg Leilighed til at udtale mig derom, og til at bemærke, at jeg, selv om det kun skulde betragtes som Reserve for det Tilfælde, at den første Lov gif igjennem, meget bestemt maatte være imod det. Det blev den Gang overgivet til et